

Tájékoztató a Munkavédelmi Bizottság 2017. június 20-ai plenáris üléséről

A Munkavédelmi Bizottság (a továbbiakban: Bizottság), amely a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 78. § rendelkezése alapján az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel kapcsolatos országos érdekegyeztetés legmagasabb fóruma, - a munkavállalók, a munkáltatók érdek-képviselői szervezetei és a Kormány képviselőinek részvételével – megtartotta a 2017. évi második plenáris ülését, az alábbi napirendi pontok megtárgyalásával.

A napirendi pontok megtárgyalása előtt a levezető elnök, **Mandrik István** a Munkaadói Oldal ügyvivője köszöntötte az ülésen résztvevőket.

Dr. H. Nagy Judit tájékoztatta a Bizottságot, hogy aktualizálásra kerültek az oldalak tagjainak és szakértőinek névsora.

1-2. Megnyitó. Tájékoztató a „Fókuszban a mezőgazdaság – első a munkavégzés biztonsága” című mezőgazdasági kampányról.

Nesztinger Péter, a kormányzati oldal ügyvivője tájékoztatta a Bizottságot a kampányról. A kampány nyitókonferenciáját 2017. június 13-án tartották meg a gödöllői Szent István Egyetemen. Az ommf.gov.hu honlapon létrehozták a „Mezőgazdasági kampány 2017-2018” menüpontot, ahova folyamatosan feltöltésre kerülnek a kampánnyal kapcsolatos tájékoztató anyagok.

3. Honvédelmi Minisztérium, mint a kormányzati tárgyalócsoport új tagjának bemutatkozása.

Rávai Attila ezredes ismertette a Honvédelmi Minisztérium munkavédelmi tevékenységét.

4. A nemzetgazdaság 2016. évi munkavédelmi helyzetéről szóló jelentés megtárgyalása.

A Bizottság előzetesen megkapta a jelentés tervezetét. A munkavállalói oldal a jelentésben leírt véleményéhez az ülésen kiegészítést fűzött, a kiegészítés szövegét a Bizottsággal ismertette. A jelentés tervezetét a munkavállalói oldal kiegészítésével együtt a Bizottság egyhangúan elfogadta.

5. Javaslatok és koncepció kidolgozása a munkavédelmi szakemberek kötelező továbbképzési rendszeréhez és regisztrációjához.

Nesztinger Péter a munkaadói és munkavállalói oldaltól is koncepciójavaslatokat kért. Javasolta, hogy az ötletek megvitatására és egy egységes koncepció kidolgozására a Bizottság egy tripartit munkabizottságot hozzon létre.

6. *Tájékoztató a GINOP-5.3.4-16 a „Munkahelyi egészség és biztonság fejlesztése” című projekt státuszáról, valamint a GINOP-5.3.9-17 a „Munkavállalók mentális egészségének fejlesztése” című projekt terveiről.*

Nesztinger Péter tájékoztatta a Bizottságot a projektek céljairól, a rendelkezésre álló forrásokról, a megvalósítható tevékenységekről, az eddigi eredményekről.

7. *Tájékoztató az EU Bizottság 2017.01.10-i munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot érintő kommunikációjával, valamint a SLIC kommunikációjával kapcsolatban megállapított feladatokról.*

Dr. H. Nagy Judit ismertette az Európai Bizottság - 2017. január 10-én közzétett – munkavédelemmel kapcsolatos közleményét. A közlemény többek között tartalmazza a munkavédelmi irányelvek tagállami átültetéséről szóló jelentését, az európai unió intézkedéseit, valamint a tagállamok, bizottságok, fókuszpontok feladatait és a feladatokra meghatározott határidőket.

8. *Egyebek.*

Mandrik István elmondta, hogy a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara szakmai tanácsadó testületként megalakult a Kereskedelmi és Iparkamara Munkavédelmi Bizottsága. A Bizottság elnöke Mandrik István lett.

Készítette: Dr. H. Nagy Judit, a Munkavédelmi Bizottság Titkára

Látta: Dr. Simon Attila István, Munkaerőpiacért Felelős Helyettes Államtitkár

Jóváhagyta: Cseresnyés Péter, Munkaerőpiacért és Képzésért Felelős Államtitkár

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM
MUNKAVÉDELMI BIZOTTSÁG TTKÁRSÁGA

Emlékeztető

A Munkavédelmi Bizottság 2017. június 20. napján megtartott plenáris üléséről

Időpont: 2017. június 20. 10:00 óra

Hely: 1054 Budapest, Szemere u. 6. fszt. 30-as számú terem (Könyvtárterem)

Résztevők: a jelenléti ívek szerint

Napirend

1. Megnyitó
2. Tájékoztatás a „Fókuszban a mezőgazdaság – első a munkavédelem biztonsága” című mezőgazdasági kampányról.
3. Honvédelmi Minisztérium, mint a kormányzati tárgyalócsoporthoz új tagjának bemutatkozása.
4. A nemzetgazdaság 2016. évi munkavédelmi helyzetéről szóló jelentés megtárgyalása.
5. Javaslatok és koncepció kidolgozása a munkavédelmi szakemberek kötelező továbbképzési rendszeréhez és regisztrációjához.
6. Tájékoztató a GINOP-5.3.4-16 a „Munkahelyi egészség és biztonság fejlesztése” című projekt státuszáról, valamint a GINOP-5.3.9-17 a „Munkavállalók mentális egészségének fejlesztése” című projekt terveiről.
7. Tájékoztatás az EU Bizottság 2017.01.10-i munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot érintő kommunikációjával, valamint a SLIC kommunikációjával kapcsolatban megállapított feladatokról.
8. Egyebek.

Mandrik István a munkaadói oldal ügyvivője, mint a plenáris ülés soron következő levezető elnöke köszöntötte a résztvevőket és megnyitotta a plenáris ülést. Megkérdezte a jelenlévőktől, hogy van-e egyéb javaslat a napirendre vonatkozóan.

A napirendre vonatkozóan a jelenlévők további javaslatot nem tettek, az előzetesen megküldött napirendi pontokkal a tagok egyetértettek.

Mandrik István tájékoztatta a jelenlévőket, hogy Bérces Tamás betegsége miatt Kozma Péter képviseli a Magyar Bányászati és Földtani Hivatalt a mai ülésen.

Dr. H. Nagy Judit arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy aktualizálásra került az oldalak tagjainak és szakértőinek névsora. A munkaadói oldalon érvényes megbízása van az Agrár Munkaadói Szövetségtől Brummer Gábornak, az Ipartestületek Országos Szövetségétől Rácz Sándornak, a Magyar Iparszövetségtől Lövey Györgynek, a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségétől Krista Istvánnak, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségétől Mandrik Istvánnak és Borosné Bartha Teréziának, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségétől dr. Bombera Gézának. A Stratégiai és Közzolgáltató Társaságok Országos Szövetségének jelenleg nincsen képviselője a Bizottságban. A munkaadói oldalon szakértői megbízással rendelkezik Krizsán Józsefné, dr. Koch Mária, Palotás Gábor és Vanyó Imre.

A munkavállalói oldalon érvényes megbízása van a Magyar Szakszervezeti Szövetségtől Kondor Norbertnek, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörüléstől Dancsecz Balázsnak, a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligájától Borhidi Gábornak, a Munkástanácsok Országos Szövetségétől Perényi Józsefnek és a Szakszervezetek Együttműködési Fórumától Csóti Csabának. A munkavállalói oldalon szakértői megbízással rendelkezik dr. Felszeghi Sára, Varga István, Ujj Sándor, György Károly és Somlai Szilárd.

A kormányzati oldalt képviseli a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium részéről Vad Endre és Balangó Lilla, a Földművelésügyi Minisztérium részéről Balogh István és utódja Solymossy Attila, a Belügyminisztérium részéről Bukács Edit és Bagó József, a Honvédelmi Minisztérium részéről Rávai Attila ezredes, a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal részéről Bérces Tamás, akit a mai ülésen Kozma Péter helyettesít. Az EMMI-be beolvadt OEP részéről Kovácsné dr. Balogh Katalinnak van érvényes megbízása. 2017. április 1-jétől az Országos Tisztifőorvosi Hivatal (OTH) – amelynek képviselőjét ez ideig Révész István látta el – általános jogutódja az Emberi Erőforrások Minisztériuma. Az egészségügyért felelős minisztert az Emberi Erőforrások Minisztériuma részéről dr. Végvári Tamás képviseli. 2017. április 1-jétől az OTH munkaegészségügyi feladatait az Országos Közegészségügyi Intézet látja el. A munkaegészségügy szakmai feladatait korábban az OTH Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Főosztálya látta el, amelynek képviselőjében dr. Nagy Imre is részt vesz a Bizottság munkájában. A kormányzati oldal ügyvivőjeként van jelen Nesztinger Péter. A kormányzati oldal szakértői Domokosné dr. Nagy Ágnes és dr. Madarász Gyula. A Bizottságban dr. H. Nagy Judit látja el a titkári feladatokat.

Dr. H. Nagy Judit tájékoztatta a tagokat, hogy a munkaadói oldal állandó szakértőnek bízta meg Mészáros Balázst a MUFOSZ részéről.

Mandrik István az első és második napirendi pont összevonását javasolja, mivel dr. Simon Attila István helyettes államtitkár egyéb elfoglaltsága miatt nem tud részt venni az ülésen.

1-2. Megnyitó. Tájékoztatás a „Fókuszban a mezőgazdaság – első a munkavégzés biztonsága” című mezőgazdasági kampányról.

Nesztinger Péter köszöntötte a megjelenteket. Helyettes Államtitkár Úr jó munkát kíván a Bizottságnak, melyen rendkívüli hivatali elfoglaltsága miatt nem tud részt venni. Nesztinger Péter a szakmai konferenciákon, feladatokban való részvétele során az tapasztalja, hogy a munkavédelem területén nagy az összefogás. A munkavédelem mezőgazdasági kampányában sok feladatot vállalt Helyettes Államtitkár Úr; számos interjú felkérésnek tett eleget írásban, rádióban és televízióban.

A Bizottság részére korábban már adott egy rövid tájékoztatót a „Fókuszban a mezőgazdaság – első a munkavégzés biztonsága” című mezőgazdasági kampányról. A tavalyi év során a mezőgazdaságban előforduló magas halálozási arány miatt fordultak Cseresnyés Péter államtitkár úrhoz, annak érdekében, hogy a mezőgazdaság területén egy saját kezdeményezésű kampányt indíthassanak el. A kezdeményezést Államtitkár Úr és Helyettes Államtitkár Úr is támogatta. 2017 januárjában adatgyűjtéseket, elemzéseket végeztek, amely alapján elkészítették a kampány koncepcióját. 2017 áprilisában kezdték meg a kampány előkészületeit. Különböző szervezetekkel vették fel a kapcsolatot, például a Földművelésügyi Minisztériummal; a Belügyminisztériummal, a mezőgazdaságban nagyszámú a közfoglalkoztatottak aránya; Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával, amelynek a magángazdák is a tagjai, ezáltal a leendő munkáltatók számára lehetőség nyílik a biztonságtudatos kultúra népszerűsítésére.

A gazdáktól is sok információt kaptak, a mezőgazdaságban a munkavállalók iskolázottsági szintje elmarad az általános szinttől.

A Nemzetgazdasági Minisztériumon belül a Protokoll Osztállyal működtek együtt a konferencia megszervezésében. A konferenciát megelőzően, június 12-én sajtótájékoztatót tartottak. A nyitókonferenciát június 13-án tartották meg a gödöllői Szent István Egyetemen. Az egyetem a kezdetektől támogatta a kezdeményezést. A konferencián Helyettes Államtitkár Úr és az egyetem rektora is részt vett.

A munkavédelem hivatalos honlapján „Mezőgazdasági kampány” menüpontot hoztak létre. Az oldalra folyamatosan feltöltésre kerülnek a kampánnyal kapcsolatos anyagok (útmutató, témakörök, a konferencián elhangzott előadások).

Szórólapokat is nyomtattak, valamint további kampányanyagok fognak megjelenni. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara egy ősszel induló road show-hoz kér szakmai segítséget a főosztálytól.

2018-ban a mezőgazdasági ágazatban országos célvizsgálatot fognak tartani, amelynek az eredményéről beszámolnak. Mindenkinek a figyelmébe ajánlja honlapjukon a „Mezőgazdasági kampány” menüpontot, illetve az ott megtalálható e-mail címre további javaslatokat, ötleteket várnak.

Borhidi Gábor elmondta, a munkavállalói oldal is aggodalmát fejezte ki, hogy az eddigi gyakorlattól eltérően nem az építőiparban, hanem a mezőgazdaságban fordult elő a legtöbb halálos baleset. Pozitívumként értékeli, hogy a kormány a kétéves kampánnyal gyorsan reagált. A MÉDOSZ szeretne bekapcsolódni a kampányba és a lehetőségeikhez mérten támogatni kívánják a kezdeményezést. Borhidi Gábor jelezte, hogy a MÉDOSZ részéről ő lesz a kapcsolattartó személy.

Mandrik István is üdvözölte a kezdeményezést. Jó ötletnek tartja a kampányt, mivel mióta a munkavédelmi bírságokból befolyt pénzüsszeg hiányzik a rendszerből, nem tudnak ilyen konferenciákat szervezni. A munkavédelem javát szolgálja az előadások magas színvonala és a prominens résztvevők jelenléte.

3. Honvédelmi Minisztérium, mint a kormányzati tárgyalócsoport új tagjának bemutatkozása.

Rávai Attila ezredes előadása az 1. sz. mellékletben található.

Minden oldal megköszönte a színvonalas bemutatkozást. Dr. H. Nagy Judit megkérdezte, hogy az előadás a tagok részére megküldhető-e. Rávai Attila ezredes elküldi az előadást dr. H. Nagy Juditnak, aki továbbítja azt a tagoknak.

4. A nemzetgazdaság 2016. évi munkavédelmi helyzetéről szóló jelentés megtárgyalása.

Nesztinger Péter elmondta, hogy a jelentést előzetesen megküldték a tagoknak, így azt részletesen nem ismerteti, hanem várja a jelenlévőktől a jelentéshez kapcsolódóan az esetleges észrevételeket, kérdéseket.

Borhidi Gábor elmondta, hogy minden évben köztük is nagy visszhangot vált ki a munkavédelemről szóló nemzetgazdasági jelentés, mivel ekkor szembesülnek az előző év munkavédelmi helyzetével. Megköszönte, hogy a Titkárság előzetesen bekérte az oldalak véleményét. A munkavállalói oldal meg is küldte a véleményét a jelentéshez, amelyet szeretnének kiegészíteni. A kiegészítést megküldi majd a Titkárságnak.

Dr. H. Nagy Judit hozzáfűzte, hogy a Bizottságnak szavaznia kell a jelentésről, ezért arra kéri Borhidi Gábort, hogy ismertesse a munkavállalói oldal vélemény kiegészítését.

Borhidi Gábor ismertette a javaslatukat. A jelentés 59. oldalán az utolsó előtti bekezdést szeretnék kiegészíteni három bekezdéssel:

„A statisztikai adatok is alátámasztják, hogy szükség van a munkavédelmi felügyelet rendszerének megerősítésére. Jelentősen növelni kell az ellenőrző hatóság létszámát. A hatékony működéshez a jelenlegi többszörösére kell emelni a munkavédelmi ellenőrök számát és biztosítani kell a működésük tárgyi feltételeit.

A 2012. évi munka törvénykönyvének változásával a szakszervezetek, a szakszervezetek tisztségviselőinek jogai jelentősen csökkentek. Nincs törvényen alapuló joga a szakszervezetnek a munkakörülményekre vonatkozó szabályok megtartását ellenőrizni, nincs többé lehetőség a szakszervezetnek kifogást benyújtani a jogellenes munkáltatói intézkedések vagy mulasztások ellen. A munkavállalói oldal véleménye szerint a fentiek mind jelentős negatív hatást gyakorolhattak a balesetek megelőzésének hazai színvonalára.

Ezért szerepet kell adni a szakszervezeteknek a munkavédelmi ellenőrzések során. Átláthatóvá kell tenni az ellenőrző hatóság munkáját, erősítve az Országos Munkavédelmi Bizottság szerepét az ellenőrzési koncepció ütemtervek megvitatása, az ellenőrzések tapasztalatainak megosztása terén. Újra biztosítani kell a szakszervezetek munkavédelmi ellenőrzési jogát. A megelőzés leghatékonyabb módja az együttműködésre épülő munkavédelem.”

Nesztinger Péter megkérdezte, hogy a szakszervezetek ellenőrzési joga mit jelent és miként lesznek lefedve azok a munkáltatók, ahol nem működnek szakszervezetek.

Borhidi Gábor a kérdésre válaszolva elmondta, hogy a munka törvénykönyvének változása elvette a szakszervezetek ellenőrzési jogát a munkavédelemben. Ez azt jelenti ma, hogy egyedül a munkavédelmi képviselők ellenőrizhetik a munkakörülményeket. Ahol nincs szakszervezet, ott az esetek többségében munkavédelmi képviselő sincs. Korábban is tettek már ilyen javaslatot, ezzel szeretnék erősíteni a munkavállalói ellenőrzés hatékonyságát.

Mandrik István megkérdezte, hogy a kiegészítés a munkavállalói oldal egységes javaslata-e.

Borhidi Gábor a kérdésre válaszolva elmondta, hogy a javaslat a munkavállalói oldal egységes véleményét tükrözi.

Nesztinger Péter azt javasolja, szavazzanak arról, hogy a munkavállalói oldal felvetése bekerüljön-e a jelentésbe, és ha megszavazzák, akkor a Bizottság engedje meg a Titkárság részére a kiegészítés stilisztikai javítását.

Borhidi Gábor egyetért a javaslattal.

Mandrik István azt javasolja, hogy a jövőben a munkavállalói oldal a véleményét addig módosítsa, ameddig a jelentés el nem készül. Nem értik azt, hogy egyes minisztériumok, szervezetek miért csak 4-5 mondatot írnak a jelentésbe. Véleménye szerint ezek a szervezetek nem értik a jelentés lényegét. Azt javasolja, hogy nyújtsanak segítséget ezeknek a szervezeteknek, tartsanak náluk kihelyezett munkavédelmi ülést.

A munkaadói oldal elfogadja a munkavállalói oldal kiegészítését, és kéri a Titkárságot, hogy a módosított jelentést küldjék meg részükre.

Nesztinger Péter jó ötletnek tartja Mandrik István felvetését, de a megvalósítás módját a következő plenáris ülés előtt vitassák meg: lehetséges-e kihelyezett ülést tartani vagy inkább ezeket a szervezeteket hívja meg a Bizottság egy ülésre.

Mészáros Balázs az előbb elmondottakat annyival egészítette ki, hogy 2016. évben a Munkavédelmi Főosztály és a MUFOSZ munkavédelmi szemináriumi sorozat keretében 6 képzést tartott. Azt javasolja, hogy a szemináriumról tájékoztató anyag kerüljön be a jelentésbe.

Mészáros Balázs javaslatával a munkaadói és a kormányzati oldal is egyetértett. Borhidi Gábor azt javasolta, hogy a munkavédelmi szemináriumról szóló tájékoztató a munkaadói oldal véleményébe kerüljön be, mert esetleg más oktatási intézményeket sérthet, hogy nem kerültek megnevezésre a jelentésben.

Mandrik István hozzáfűzte, nem kérik, hogy a MUFOSZ neve szerepeljen a jelentésben, csak azt szeretnék, ha ez a továbbképzés – ami az állami oldal szerepét erősíti – megjelenne a jelentésben.

5. Javaslatoz és koncepció kidolgozása a munkavédelmi szakemberek kötelező továbbképzési rendszeréhez és regisztrációjához.

Nesztinger Péter felhívta Mandrik István levezető elnök figyelmét, hogy a nemzetgazdasági jelentést a kiegészítésekkel együtt nem szavazta meg a Bizottság. Kéri, hogy térjenek vissza a 4. napirendi pontra, szavazzanak a kiegészítések és a jelentés elfogadásáról, illetve azt kéri a Bizottságtól, hogy érdemben nem, de stilisztikai szempontból módosíthassák a jelentést.

A kormányzati, a munkavállalói és a munkáltatói oldal egyhangúan elfogadta a kiegészítésekkel együtt a nemzetgazdaság 2016. évi munkavédelmi helyzetéről szóló jelentést.

Nesztinger Péter elmondta, hogy a munkavédelmi szakemberek kötelező továbbképzési rendszerének kidolgozása nagy feladat, amely kapcsolódik a Munkavédelem Nemzeti Politikájának (MNP) több pontjához és érinti a képzési rendszert is. Azt javasolja, hogy a munkavállalói és a munkaadói oldal is készítsen egy oldalas koncepciót, annak érdekében, hogy a későbbiekben felálljon egy tripartit munkabizottság a koncepció véglegesítésére.

Mészáros Balázs tájékoztatta a Bizottságot, hogy pár hónappal ezelőtt az Európai Munkavédelmi Szervezetek Hálózata elkezdett kialakítani és létrehozni egy egységes munkavédelmi szakember nyilvántartó minősítő rendszert. Ez egy kétszintű rendszer; amely két szakterületet különböztet meg egymástól, középfokú végzettségűek (technikus) és felsőfokú végzettségűek (menedzser). Ezt a minősítési és nyilvántartási rendszert vette át a MUFOSZ. Ez ügyben egyeztetett a Magyar Mérnöki Kamarával. Az egyeztetésen a kamara elnöke és főtítkára is részt vett. A munkavédelmi szakemberek nyilvántartása fontos, hiszen nem lehet tudni jelenleg, hogy mennyien vannak illetve milyen szaktudással rendelkeznek. Olyan koncepciót kell kidolgozni, amelyet mindhárom oldal támogatni tud.

A munkaadói oldal koncepciójába ezt az európai mintát fogják leírni.

Borhidi Gábor jelezte, hogy félreértés lehet a munkavédelmi szakember megnevezéssel kapcsolatban, a foglalkozás-egészségügyi orvosok beletartoznak-e ebbe a kategóriába.

Nesztinger Péter a kérdésre válaszolva elmondta, hogy a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII.26.) MüM rendeletben a munkavédelmi szakember megnevezés alatt a munkabiztonsági szakembert értik, az orvos továbbképzés megoldott.

Varga István kiegészítette az elmondottakat azzal, hogy a munkavédelem komplex, egységes dolog. Saját magát nem munkabiztonsági, hanem munkavédelmi szakembernek tekinti. A foglalkozás-egészségügyi orvos is ért a munkavédelem bizonyos részeihez. A munkabiztonsági szóhasználat lefokozza azokat az embereket, akik munkavédelmi szakképzettséggel rendelkeznek. A munkavédelmi szakember kifejezés használatát javasolja.

Nesztinger Péter elmondta, hogy az 5/1993. (XII.26.) MüM rendeletben a munkavédelmi (munkabiztonsági) szakképesítéssel rendelkező személy kifejezést alkalmazzák. Tisztában vannak vele, hogy az elnevezés nem pontos, de arra kéri a Bizottságot, hogy a munkabiztonsági szaktevékenység ellátását megalapozó munkavédelmi szakképesítésekkel foglalkozzanak.

Mandrik István hozzáfűzte, hogy a munkaadói oldal egyetért az egyoldalú koncepcióval. Azt javasolja, hogy a szeptemberi plenáris ülésre készüljenek el a koncepció tervek, amelyeket már a decemberi ülésen meg lehetne vitatni. A javaslattal a kormányzati és a munkavállalói oldal is egyetértett.

6. Tájékoztató a GINOP-5.3.4-16 a „Munkahelyi egészség és biztonság fejlesztése” című projekt státuszáról, valamint a GINOP-5.3.9-17 a „Munkavállalók mentális egészségének fejlesztése” című projekt terveiről.

A GINOP 5.3.4 pályázatban az érdekvédelmi szervezetek pályázhatnak 2 milliárd forintra. A projekt többek között az alábbi tevékenységeket támogatja: munkavédelmi tudatosság fejlesztése, a munkavédelmi képviselők ágazatspecifikus tananyagainak kidolgozása,

munkabiztonsági és munkaegészségügyi szolgáltatók tevékenységének támogatása online eszközökkel, MEBIR támogatása, kutatás támogatása. A projekt céljai az MNP céljait is elősegíti. A beérkezett pályázatok kb. 1/3-a volt sikeres. A fennmaradó pályázati összegek újra- és újra kiírásra kerülnek. A pályázati kedv növelése érdekében a pályázati kiírás feltételeit enyhíteni fogják.

A GINOP 5.3.9 pályázat kapcsolódik az MNP 2.1. pontjához, a pszichoszociális kockázatokra visszavezethető munkahelyi hiányzások csökkentéséhez. A pályázati forrás kb. 4 milliárd forint. A cél elérését a Kormány szakmai és tudományos intézmények, mentális egészséggel foglalkozó civil szervezetek, non-profit vállalkozások és munkáltatói-, munkavállalói érdekképviseleti szervezetek együttműködésével tervezi megvalósítani. A mentális egészség megőrzése, a mentális betegségek kezelése komplex eszközrendszerrel igényel, ami az egészségügytől a szociális ellátásokon át az oktatásig sokféle területet érint, a megelőzést és a kialakult betegségek kezelését egyaránt magában foglalja. Ez a konstrukció – illeszkedve a GINOP kereteihez - ennek az eszközrendszernek egyetlen elemére, a mentális egészséget befolyásoló és az egészség megőrzését segítő munkahelyi tényezőkre fókuszál.

Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek: részvétel mentális egészség megőrzésével kapcsolatos módszertani fejlesztésekben; munkáltatók szakmai támogatása a munkavállalók mentális egészségének megőrzése céljából; munkavállalók, munkáltatók elérése; kampányok megvalósítása; tudás- és kompetenciafejlesztés.

György Károly megkérdezte mikorra várható a pályázat kiírása. Nesztinger Péter azt válaszolta, hogy az év végéig, de legkésőbb 2018 tavaszán kiírásra kerül a pályázat.

Borhidi Gábor elmondta, hogy olyan szervezetnél dolgozik, ahol nyertek ezen a pályázaton. A pályázatot nagyon jónak tartja, a kiírás korrekt, de a teljesítési feltételek nagyon nehezek. Nem látja, hogy miként lehetne a könnyebb és nehezebb feltételű pályázatokat összehasonlítani, igazságtalan tartja ezt a helyzetet.

Nesztinger Péter elmondta, hogy a pályázat módosítása nem érinti az érdemi, szakmai részeket és az összegeket. Várhatóan konzorciumi, gazdasági feltételek módosulnak, ami miatt gazdasági szereplők kimaradtak a korábbi pályázati körből.

7. Tájékoztatás az EU Bizottság 2017.01.10-i munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot érintő kommunikációjával, valamint a SLIC kommunikációjával kapcsolatban megállapított feladatokról.

Dr. H. Nagy Judit elmondta, hogy az uniós tagállamok munkavédelmi hatóságainak vezetői az Európai Bizottság mellett működő munkafelügyeleti vezető tisztségviselők bizottságába (SLIC) tömörülnek; az Európai Bizottság véleményező, javaslattevő szervezete. A magyar munkavédelmi hatóságot a SLIC-ben Nesztinger Péter és dr. H. Nagy Judit képviseli. Az idei máltai bizottsági ülésen az Európai Bizottság részéről Stephan Olson vett részt, aki egyrészt megkért minden résztvevőt, hogy vegyék komolyan az Európai Bizottság 2017. január 10-én közzétett munkavédelemmel kapcsolatos közleményét, másrészt számos feladatot fogalmazott meg a tagállamok, fókuszpontok, SLIC részére. Kérte, hogy a tagállami képviselők minden fórumon tájékoztassák a munkavédelmi szervezeteket, bizottságokat a közleményről, a benne foglalt feladatokról, határidőkről.

Az Európai Bizottság megállapította, hogy a legfrissebb adatok szerint a halálos kimenetelű munkahelyi balesetek száma 2008 óta - tagállamonként eltérő tendenciákkal – negyedével csökkent. Közel 10 %-kal csökkent azoknak az uniós munkavállalóknak a száma, akik legalább egy olyan egészségügyi problémáról számoltak be, amely a munkahely miatt alakult ki vagy súlyosbodott. A megbetegedések és balesetek megelőzését szolgálják azok a ráfordítások, amelyek a munkavédelemben történő befektetéseknek tekinthetők, mert javítják a munkavállalók életkörülményeit, és kézzelfogható kedvező hatással bírnak az Unió gazdaságaira is. Segítenek javítani az üzleti termelékenységet és teljesítményt is. A kutatások szerint a munkáltató által a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra fordított összeg kétszeresen térül meg.

Egy általános értékelés, a REFIT értékelés keretében minden egyes tagállam egy öt éves időszakról számolt be arra vonatkozóan, hogyan valósult meg a munkavédelmi keretirányelv és a 23 egyedi irányelv nemzeti jogba történő átültetése és mik voltak a végrehajtási tapasztalatok. Az értékelés megállapította, hogy a munkavédelmi keret európai szinten megfelelő védelmet biztosít a munkavállalóknak. Egyes irányelvek egyedi rendelkezései elavulttá váltak, új kockázatok jelentek meg, melyek kezelésére hatékony módszerek iránti igény merült fel. Az értékelés azt is megállapította, hogy tagállamonként az átültetési mód jelentősen eltért, ezért a tagállamokban nehéz összehasonlításokat végezni, a megfelelési költségek eltérőek.

A kis-és középvállalkozások (kkv) számára sokkal nagyobb kihívást jelent az irányelveknek való megfelelés, mint a nagyvállalatok számára. A halálos kimenetelű balesetek aránya magasabb a kkv-nál, mint a nagyvállalatoknál. Ezért a kkv-kat egyedi kísérő intézkedésekkel kell támogatnia a tagállamoknak.

Az Uniónak tovább kell folytatnia az egészségvédelem és biztonság támogatását, hatékonyan kell biztosítania a munkavállalók védelmét a körülmények változásával és az új kockázatokkal szemben. A megtett intézkedéseknek minél több munkavállalóhoz kell eljutnia, és ennek betartását hatékonyan kell tudnia ellenőrizni az egyes tagállamoknak.

A jogszabályok végrehajtásának, megfelelőségének és érvényesítésének fontossága mellett számos növekvő vagy új kockázatra is felhívta a Bizottság a figyelmet. Az átfogó stratégia részeként a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos uniós stratégiai keret új lendületet kaphat néhány kulcsfontosságú intézkedési csomag révén. Az intézkedéseket az Európai Unió három csoportba osztotta:

1. A küzdelem fokozása a foglalkozási eredetű rákos megbetegedések ellen, fokozott iránymutatással és figyelemfelhívással kísért jogalkotási javaslatok révén.
2. Vállalkozások támogatása – különös tekintettel a mikrovállalkozásokra és a kkv-kra – a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szabályoknak való megfelelésben.
3. Együttműködés a tagállamokkal és a szociális partnerekkel az elavult szabályok kivezetése aktualizálása, valamint a hatékonyabb és átfogóbb munkahelyi védelem, megfelelőség és végrehajtás biztosításával kapcsolatos erőfeszítések újrapozicionálása érdekében.

Az első csoport tekintetében már 2016-ban megindult egy tevékenység, amely a rákkeltő anyagok és vegyi anyagok vonatkozásában a határértékek felülvizsgálatára, új anyagok vizsgálatára, esetleg meglévő anyagok kivezetésére terjedt ki. Ezzel kapcsolatban 2017. január 31-én az Európai Bizottság elfogadta a 16/2017 EU irányelvet, mely a vegyi anyagok negyedik listáját tartalmazza. Ez az irányelv átültetési kötelezettséget jelent Magyarország számára. A Munkavédelmi Főosztály a listában szereplő 31 anyagot átvezette, a határértékeket módosította

a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendeletben. A jogszabály módosítási javaslatot megküldték a kodifikáció részére.

A munkahelyi rákkeltő anyagok tekintetében a 37/2004-es parlamenti és tanácsi irányelv módosítására több szakaszban fog sor kerülni. A rákkeltő anyagokat csoportonként, blokkosítva tárgyalja újra az európai unió (az első szakaszban 13 rákkeltő anyag, a második szakaszban 7 rákkeltő anyag, a harmadik szakaszban 5 rákkeltő anyag). Ha valamennyi anyag esetében befejeződnek a tárgyalások, akkor kerül sor a 37/2004/EK irányelv módosítására, a tagállamoknak az irányelv módosításait át kell majd ültetniük a nemzeti jogrendszerükbe. Ebben a munkában is részt vesz Magyarország; az EMMI képviselőjében az OMFI jár el szakértőként, a Munkavédelmi Főosztály a 6. számú Foglalkoztatáspolitikáért Felelős Csoport keretében folyamatosan támogatást nyújt az OMFI szakértői részére és visszaigazolást ad a szakértők munkájáról.

Az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) 2018–2019-es „Egészséges munkahelyek” elnevezésű kampánya a veszélyes anyagokkal foglalkozik majd. Ennek keretében a nemzeti fókuszpontnak és a Munkavédelmi Főosztálynak is sok feladata lesz. Az Európai Bizottság felkérte a SLIC-et, hogy útmutatókat készítsen a belélegezhető kristályos szilícium-dioxid expozíciójával kapcsolatban. Ezt a SLIC a CHEMEX munkacsoportján keresztül valósítja meg, amelyben a Munkavédelmi Főosztály képviselőjében állandó szakértő van jelen. Az elkövetkező időben a belélegezhető hegesztési füstökkel kapcsolatos anyagokkal és expozíciós értékekkel fognak foglalkozni.

Az Európai Bizottság második nagy tevékenysége a mikrovállalkozások és a kkv-k jogszabályoknak való megfelelésének elősegítése; a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos, rohamosan növekvő kockázatok kezelése. Az Európai Bizottság közzétett egy útmutatót „*A munkahelyi egészségvédelem és biztonság mindenkit érint – Gyakorlati útmutató munkáltatók részére*” címmel, amely megtalálható az ommf.gov.hu honlapon. Kéri az oldalak képviselőit, hogy minél több vállalkozást tájékoztassanak az útmutatóról. Az Európai Bizottság célja, hogy az útmutatót, illetve más anyagokat az Enterprise Europe Network hálózaton keresztül is terjessze.

Az Európai Bizottság 2017-ben gyakorlati útmutatókat fog készíteni a kockázatértékelés kapcsán a mezőgazdaság, halászat és járműbiztonság területén.

Az Európai Bizottság kéri, hogy a tagállamok a kockázatértékelés fontosságára helyezték a hangsúlyt, osszák meg a megelőző intézkedéseket, képzésekkel kapcsolatos bevált módszereket. A Munkavédelmi Főosztály ezeknek a kéréseknek eleget tett. A GINOP 5.3.7 projekt egyes részfeladataiba is beépítették ezeket a tevékenységeket (képzések, tájékoztató anyagok készítése). A Munkavédelmi Főosztály már korábban közzétett egy segédanyagot a kockázatértékelés elvégzéséhez.

Az Európai Bizottság kéri a tagállamokat, hogy építsék be a webalapú kockázatértékelési eszközök használatát a jogrendszerükbe. Az MNP-ben célkitűzésként szerepel online kockázatértékelési eszköz készítése, amely ingyenesen elérhető lesz a vállalkozások számára. A GINOP 5.3.7. projekt is tartalmaz forrást erre a feladatra.

Az Európai Bizottság támogatja, hogy az EU-OSHA által kifejlesztett ingyenes, kockázatértékelési eszközöket a tagállamok használják a saját nemzeti szabályaik figyelembevételével. Ez az EU-OSHA online interaktív kockázatértékelési (OiRA) eszközei. Az Európai Bizottság célja, hogy Európa szerte 2018-ig, 150 online interaktív kockázatértékelési eszköz legyen és 100 000 kockázatértékelés készüljön ezen eszközök segítségével.

A vállalkozásoknak a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos kockázatok kezelésében való segítség kapcsán az Európai Bizottság három kockázatot nevesített: stressz, váz-és izomrendszeri megbetegedések, munkavállalók diverzitása. Az Európai Bizottság közleménye előtt ezekkel a kockázatokkal már az MNP is foglalkozott, tehát nemzeti szinten is lépéseket kívánnak tenni. A SLIC létrehozott egy munkacsoportot (ENEX), amelynek feladata az ergonómiai, pszichoszociális kockázatokkal kapcsolatos útmutató kidolgozása.

Az Európai Bizottság harmadik tevékenységi körében felülvizsgálja a keretirányelvet és a 23 egyedi irányelvet. A következő két évben 6 irányelvet vizsgálnak felül. Az EMMI és az NGM részéről szakértőket kértek, hogy szükség esetén részt vegyenek az irányelvek megtárgyalásában. Az NGM a képernyő előtti munkavégzéssel és a munkahelyen az egyéni védőeszközökkel kapcsolatos irányelv módosításában vesz részt. A biológiai anyagokkal, a hajók fedélzetén lévő orvosi ellátással kapcsolatos irányelv módosításában az EMMI vesz részt.

Az Unió munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó, 2014–2020 közötti stratégiai keretére, 17 tagállam nemzeti munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági stratégiát fogadott el, amelyek kulcsfontosságú eszközei annak, hogy a nemzeti munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szakpolitikákat az új igényekhez és prioritásokhoz igazítsák. A leghatékonyabb keretrendszerek, például a német vagy a szlovák stratégia egyedi intézkedéseket állapítanak meg és mutatókat határoznak meg, ami lehetővé teszi az ellenőrzést és az utánkövetést. Az Európai Bizottság ajánlja, hogy valamennyi tagállam sürgősen fogadjon el nemzeti stratégiákat, köztük egy prioritási tengelyt is a nemzeti jogszabályok felülvizsgálatára és aktualizálására azzal a konkrét céllal, hogy hatályon kívül helyezze a felesleges rendelkezéseket és enyhítse az adminisztratív terheket.

Ezt megelőzően már az MNP-ben feladatként tüzték ki a teljes hazai munkavédelmi joganyag átvizsgálását, a feleslegesség vált rendelkezések hatályon kívül helyezését és a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentését.

Unió szinten az uniós vívmányok átültetését a tagállamokkal, a szociális partnerekkel és a munkaügyi felügyeletekkel való megerősített együttműködéssel kell támogatni. A Bizottság azokat az ügyeket előbbre sorolja, ahol a jogsértések különösen jelentősek, a jogorvoslatnak pedig jelentős hatása lehet. Egyedi esetekben az érvényesítés a tagállami hatóságok hatáskörébe tartozik.

Az unió foglalkozni akar az önfoglalkoztatókkal. A magyar munkavédelmi szabályok sem terjednek ki ezekre a személyekre. Az Európai Bizottság azt kéri, hogy az önfoglalkoztatókra vonatkozó tanácsi ajánlását teljes körűen hajtsák végre a tagállamok. Az önfoglalkoztatók az Unióban foglalkoztatott összes munkavállaló 16,4 %-át teszik ki.

A tagállamok többségében, így hazánkban sem terjed ki a munkavédelmi védőernyő a magánháztartásokban háztartási munka céljából foglalkoztatott személyekre. Az unióban kb. 2,5 millió ilyen személy dolgozik. 2018 elején az Európai Bizottság a Nemzetközi Munkaügyi Szervezettel (ILO) együttműködve nemzetközi konferencia keretében fogja ezt a kérdéskört megvitatni.

Az Európai Bizottság a szabályok érvényesítésének javítása és a megelőzés kultúrája kapcsán a következőket mondja: az Európai Bizottság, ha szükséges, kötelezettségszegési eljárásokkal fogja az uniós jogszabályok szabályszerű végrehajtását biztosítani. Az utólagos értékelés szerint az ellenőrzéssel párosuló jogi előírások jelentik a fő okot, amiért a szervezetek munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó megközelítéseket dolgoznak ki és ilyen intézkedéseket tesznek. Az ellenőrzések ténylegesen hozzájárulhatnak a megelőzés valódi

kultúrájának kialakulásához. Vizsgálatok igazolják, hogy a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó feltételek vállalatoknál történő ellenőrzésének kézzelfogható hatása van, az ellenőrzést követően a sérülések aránya csökken. Az egyes üzemeknél, amelyeket ellenőriztek és megbüntettek, az ezt követő három év folyamán a sérülések aránya 22 %-kal csökkent. Közelmúltbeli vizsgálatok megerősítik, hogy az ellenőrzések nyomán a munkahelyi sérülések száma visszaesik. A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi ellenőrzésen elért jobb eredmény esetén a súlyos sérülések aránya csökken.

Az ellenőrzések gyakorisága és módja a tagállamokban eltér egymástól. Ezért a SLIC-nek fontos szerepe lesz abban, hogy útmutatókat dolgozzon ki (pl. munkavédelmi felügyelők európai képzése). A gépirányelvekkel foglalkozó munkacsoport feladata a darukkal és targoncákkal történő személyemeléssel kapcsolatos útmutató elkészítése. Az ENFORCEMENT munkacsoportnak a munkavédelmi hatósági feladatokat ellátó nemzeti hatóságok közös alapelveit kell áttekintenie és módosítania.

A SLIC egy kétéves kampányt indít ősszel a határon átnyúló szolgáltatás, azon belül a munkaerő-kölcsönzés témakörében. A tagállamok közös ellenőrzéseket tarthatnak, illetve bármelyik tagállam felkérésére a magyar hatóságnak Magyarországon ellenőriznie kell a munkaerő-kölcsönbeadó és munkaerő-kölcsönbevevő cégeket. Az ellenőrzéseknek különösen a munkaköri alkalmassági vizsgálatokra és a munkavédelmi oktatásokra kell kiterjednie.

Mandrik István kéri, hogy az Európai Bizottság közleményét a munkaadói és munkavállalói oldal is megkaphassa. Dr. H. Nagy Judit megküldi a közleményt az oldalaknak.

8. Egyebek.

Dr. H. Nagy Judit megkérdezte a tárgyalócsoportok képviselőit, hogy az általuk képviselt szervezeteknél a munkavédelmi képviselő megválasztására sor került-e, és ha nem, akkor szorgalmazzák azt.

Borhidi Gábor hozzáfűzte, hogy a mikrovállalkozásoknál a kockázatértékelés elkészítése munkabiztonsági szaktevékenységnek minősül, de mivel ilyen szakember nincs ezeknél a vállalkozásoknál, ezért külsős vállalkozóval készítetik el a kockázatértékelést. A probléma az, hogy ma Magyarországon nincs olyan lista, amely pontosan megmutatná, hogy kik rendelkeznek munkabiztonsági szaktevékenységi jogosítvánnyal. Annak érdekében, hogy ezekhez a szakemberekhez eljussanak a szakmai anyagok, szükség lenne egy nyilvántartásra.

Perényi József elmondta, hogy ha regisztereket készítenek, akkor azoknak rangot kell adni. A Munkavédelmi Bizottság dönt a nevelés és az oktatás területén a biztonságos életvitelre, a szakmai oktatás területén az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés szabályaira vonatkozó ismeretanyag meghatározásával kapcsolatos kérdésekben. Régóta kéri, hogy készüljön egy olyan jelentés, amely azt vizsgálja, hogy a Bizottság ezen feladata hogyan valósul meg.

Mandrik István elmondta, hogy a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara szakmai tanácsadó testületként megalakult a Kereskedelmi és Iparkamara Munkavédelmi Bizottsága. A Bizottság elnöke Mandrik István lett.

A Versenyszféra Konzultatív Fórumában megkezdődtek a fokozott egészségkárosításnak kitett munkavállalókkal kapcsolatos tárgyalások.

Nesztinger Péter reagálva a korábban elhangzottakra, elmondta, hogy Borhidi Gábor javaslata a nyilvántartásról kapcsolódik az 5. napirendi ponthoz. A továbbképzési rendszer és a nyilvántartás kialakítása benne van az MNP-ben. Perényi Józsefet kéri, pontosítsa, hogy milyen jelentést kér a Bizottságtól.

Perényi József elmondta, hogy a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben, a Bizottság feladatai között szerepel az iskolai munkavédelmi oktatásról szóló döntés. Az Oktatási Államtitkársággal vegyék fel a kapcsolatot és vizsgálják meg, hova fejlődött az iskolai képzés.

Mandrik István hozzáfűzte, hogy nem az iskolai képzésről, hanem a szakképzésről volt szó, amelynek kapcsán korábban készült egy modul. Arra lennének kíváncsiak, hogy ez a modul hogyan érvényesül, benne van-e még a szakmákban. Célszerű lenne a jövő évi nemzetgazdasági jelentésbe beleírni, hogy a Bizottság döntési jogosultsága hogyan érvényesül.

Nesztinger Péter elmondta, hogy a Bizottság több 100 képzési követelményt tekintett át. Perényi József felvetését jónak találja, a jövőben erre nagyobb figyelmet kell fordítani.

A honlapnak évente negyedmilliós látogatottsága van, a nemzetgazdasági jelentést széles körben alkalmazzák (előadások, tanulmányok, szakdolgozatok alapanyaga).

dr. Kurucz Zsuzsanna
Készítette: dr. Kurucz Zsuzsanna